Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання
вченої ради ХОІППО ім. А. Назаренка
24 червня 2025 року №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ХОІППО
ім. А. Назаренка
24 червня 2025 року № 222/но

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації асистентів вихователів інклюзивних груп ЗДО, новопризначені (комплексна)

Хмельницький
2025

Розробники (укладачі) програми	**Гулеватий Андрій**, завідувач кафедри психології та інклюзивної освіти, методик природничо-математичних дисциплін і технологій ХОІППО ім. А. Назаренка; **Синявська Ганна**, завідувач обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти ХОІППО ім. А. Назаренка							
Найменування програми	Програма підвищення кваліфікації асистентів вихователів інклюзивних груп ЗДО (комплексна)							
Мета програми	Удосконалення ключових компетентностей щодо підвищення кваліфікації за основним напрямом «розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)» відповідно до вимог професійного стандарту та стандарту освіти у галузі 01 Освіта/Педагогіка у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, спеціальність: 012 Дошкільна освіта							
Напрями програми	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти							
Зміст програми	**Навчальний план**							
			Аудиторні години					
	№ з/п	**Назва модуля**	**Загальна кількість годин**	**Лекційні**	**Семінарські**	**Практичні**	**Педпрактика**	**Модульний контроль**
	1	2	3	4	5	6	7	8
	І.	**Модуль 1. Ціннісно-смислові основи професійної діяльності педагога. Розвиток загальних компетентностей**	**12**	**2**	**9**			**1**
	1.1	Види проєктів в закладі освіти: можливості для учасників освітнього простору.	2	2				
	1.2	Здорове харчування як прояв піклування про власне здоров’я та психологічний стан у критичних умовах: усвідомлений вибір та формування навичок.	3		3			
	1.3	Компетентності громадянина, який забезпечить економічний прорив України та зростання її глобального політичного лідерства в світі	2		2			

	1.4	Соціально-фасилітативні практики в контексті вирішення гуманітарних проблеми сучасності (медіація, модерація, партисипація).	2		2			
	1.5	Когнітивні помилки та когнітивні спотворення: горе від розуму? Виявляти, боротися, використовувати.	2		2			
	1.6	**Модульний контроль**	1					1
	II.	**Модуль 2. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта: особливості роботи з дітьми з ООП.**	**14**	**6**	**6**	**2**		
	2.1.	Концепція безбар'єрності в забезпеченні рівності, доступності, толерантності та взаєморозуміння між суб'єктами освітньої взаємодії.	4	4				
	2.2	Підтримка психічного здоров’я особистості педагога в умовах війни /післявоєнного стану країни .	2		2			
	2.3	Психологічні аспекти реабілітації та супроводу особистості дитини з ООП дошкільного віку під час війни / післявоєнного стану країни.	2	2				
	2.4	Дидактичний матеріал у роботі з дітьми, які мають особливості розвитку у дошкільній установі.	3		3			
	2.5	Соціалізація дітей з ООП в освітньому середовищі, супровід та допомога.	3	3				
	III.	**Модуль 3. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок**	**37**	**7**	**12**	**13**	**4**	**1**
	3.1	**Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності**	**4**			**4**		
	3.1.1	Цифрові інструменти для створення навчально-методичних матеріалів.	2			2		
	3.1.2	ШІ-компетентніть педагога як невід'ємна складова цифрової компетентності.	2			2		
	3.2.	**Методичні аспекти розвитку професійних компетентностей педагога** (компетентності щодо організації та реалізації освітнього процесу, фахові методики та технології)	**28**	**7**	**12**	**9**		
	3.2.1	Практичні підходи у роботі працівника дошкільної установи для зняття стану напруги, стресу, агресії у дошкільнят.	3			3		
	3.2.2	Використання здоров’язбережувальних технологій при співпраці з дітьми з ООП.	3	3				

	3.2.3	Підтримка психічного здоров'я особистості батьків в умовах війни /післявоєнного стану країни.	2			2		
	3.2.4	Попередження професійного вигоряння.	2	2				
	3.2.5	Дитяча агресивність: причини, прояви, корекція.	2		2			
	3.2.6	Діапазон комунікативних та поведінкових аспектів розвитку дітей з ООП та їх врахування педагогом в межах інклюзивної освітньої практики.	2		2			
	3.2.7	Нормативно-правові засади організації інклюзивного навчання в закладі дошкільної освіти. Співпраця вихователя та асистента вихователя в інклюзивній групі.	2			2		
	3.2.8	Організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми з ООП за визначеними освітніми труднощами.	2		2			
	3.2.9	Принципи діяльності, завдання та склад команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП у закладі дошкільної освіти, основні функції її членів. Співпраця з інклюзивно-ресурсним центром..	2		2	2		
	3.2.10	Психологічні інструменти та практики збереження психічного здоров'я педагогів в умовах сучасних викликів	2		2			
	3.2.11	Деонтологія інклюзивного навчання – основа професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти.	2	2				
	3.2.12	Універсальний дизайн в інклюзивному освітньому середовищі.	2		2			
	3.3.	**Педагогічна практика** Відвідування закладів дошкільної освіти з метою ознайомлення з інноваційним педагогічним досвідом. Знайомство з освітнім середовищем закладу дошкільної освіти. Аналіз навчальних занять у різновікових групах. Знайомство з роботою інклюзивних груп, де є діти з особливими освітніми потребами.	**4**				**4**	
	3.4.	**Модульний контроль**	**1**					1
	IV.	**Модуль 4. Підсумково-аналітичний**	**9**			**9**		
	4.1.	Організаційні аспекти підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів освіти.	**2**			2		
	4.2.	Вхідне діагностування.	**1**			1		
	4.3.	Вихідне діагностування.	**2**			2		

	4.4.	Підсумкова конференція .	**4**			4		
	Всього		**72**	**15**	**27**	**24**	**4**	**2**
	Разом годин		**72 години**					
Навчання за програмою підвищення кваліфікації завершується підсумковою конференцією за участю науково-педагогічних працівників профільної кафедри. Підсумкова конференція передбачає обговорення проблемних питань, результатів навчання, виконання індивідуальних завдань слухачами курсів за змістом загальних та методичних модулів, передбачених програмою, отримання зворотного зв'язку, рефлексію.								
Обсяг програми	72 год.							
Форма підвищення кваліфікації	Очна, дистанційна, змішана відповідно до формату курсів і робочого навчального плану							
Перелік компетентностей, що набуваються/ удосконалюються	**Загальні компетентності:** громадянська, соціальна, культурна, лідерська, підприємницька, етична. **Професійні компетентності:** прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична, предметно-методична, здоров'язбережувальна, проєктувальна, психо-емоційна, морально-етична, інформаційно-комунікаційна, педагогічного партнерства, здатність до навчання впродовж життя.							
Очікувані результати	**Очікувані результати навчання:** ● вдосконалення знань щодо кращого розуміння дітей з особливостями розвитку та побудови освітньої взаємодії з такими особами та підтримуючо-просвітницького конструктиву з батьками; ● розвиток навичок педагогічної підтримки дітей з ООП; ● здатність забезпечувати рівні права та можливості для всіх здобувачів освіти, забезпечення суспільної безбар'єрності та організації відповідних заходів в практичній діяльності, усвідомлення освітньої безбар'єрності в роботі педагога; ● підвищення рівня здатності збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності в умовах війни та інших викликів сучасності; ● удосконалення психологічної грамотності педагога в умовах війни / у післявоєнний час; розвиток стресостійкості педагога як однієї з важливих особистісних характеристик у професійній діяльності та у повсякденному житті; ● розширення педагогом діапазону знань щодо застосування методів (інструментів та технік) для стабілізації психоемоційного стану; ● надання вчителям рекомендацій щодо роботи з депресивними станами та напрацювання стратегій самодопомоги. ● посилення знань вчителів стосовно мети та завдань психологічної реабілітації дітей з ООП та усвідомлення ключової ролі педагога в адаптації дітей до нових умов в період війни / в післявоєнний час; ● посилення знань педагогів щодо психологічних аспектів комунікативної взаємодії з дітьми, які зазнали травматичного досвіду; ● розширення педагогами шляхів допомоги дітям з ООП з розвитку адаптивних навичок, з розвитку в них вмінь розрізняти різні емоції, називати їх та регулювати свій стан; ● вдосконалення знань, щодо особливостей розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями;							

	● розвиток навичок використання мовних ігор, віршів, прислів'їв та іншого матеріалу при співпраці з дітьми дошкільного віку, які мають особливості розвитку; ● здатність до удосконалення своїх науково-методичних компетентностей; ● вдосконалення знань про сильні сторони дітей, які мають особливості розвитку; ● розвиток навичок підтасування інклюзивних заходів під можливу участь дітей з ООП; ● здатність до розвитку дитини, її кращої соціалізації в умовах дошкільної установи; ● вміє обирати та використовувати цифрові ресурси для створення навчально-методичних матеріалів, оцінювати їх ефективність відповідно до освітніх цілей; ● розуміє шляхи використання ШІ для професійної взаємодії, створення та використання в освітньому процесі цифрових ресурсів, здійснення оцінювання, сприяє розвитку ШІ компетентності здобувачів освіти; ● вдосконалення знань про особливості поведінки дітей з ООП в інклюзивному просторі дошкільної установи; ● розвиток навичок раціональних практичних підходів до взаємодії однолітків нормо типових та дітей з ООП; ● здатність до практичного застосування різноманітних технологій для зняття стану напруги, стресу та агресії у дітей дошкільного віку; ● вдосконалення знань про здоров'язбережувальні технології, які можна використовувати в дошкільній установі; ● розвиток навичок правильного методичного використання здоров'язбережувальних підходів до дошкільників; ● здатність до покращення та зміцнення свого ментального здоров'я; ● удосконалення психологічної грамотності батьків в умовах війни / у післявоєнний час; розвиток стресостійкості батьків як однієї з важливих особистісних характеристик у повсякденному житті; ● розширення батьками діапазону знань щодо застосування методів (інструментів та технік) для стабілізації психоемоційного стану; ● надання батькам рекомендацій щодо роботи з депресивними станами та напрацювання стратегій самодопомоги. ● оперування поняттями, пов'язаними із комплексною психолого-педагогічною оцінкою розвитку особи та гуманістичним наповненням змісту взаємостосунків між педагогом та дітьми з ООП; ● удосконалення знань педагогів про особливості підходів до вивчення стану розвитку дітей з ООП в практиці інклюзивного навчання; ● удосконалення знань вчителів про комунікативні та поведінкові аспекти розвитку дітей з ООП та їх врахування педагогом в межах інклюзивної освітньої практики; ● готовність до участі у розробленні індивідуальної програми розвитку та/або індивідуального навчального плану вихованця (за потреби), вміння визначати категорії освітніх труднощів та рівні необхідної підтримки кожної з категорій, сприяння формуванню індивідуальної освітньої траєкторії; ● здатність застосовувати методи роботи, навчальні матеріали в професійній діяльності асистента вихователя інклюзивного навчання; ● здатність використовувати стратегії, що заохочують дітей до ефективної комунікативної взаємодії у відповідності до сучасних освітніх концепцій;

	● готовність до розвитку психологічних компетентностей, застосування психологічних інструментів впливу педагогічного працівника в умовах інклюзивного середовища ЗДО; ● здатність застосовувати принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування для забезпечення доступності здобуття освіти; ● здатність здійснювати необхідні адаптації/модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб дітей; ● підвищення рівня здатності збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я під час професійної діяльності в умовах війни та інших викликів сучасності; ● оволодіння ефективними інструментами, формами, методами зниження стресу, емоційної саморегуляції; здійснення профілактичних здоров'язбережувальних заходів, запобігання професійному вигоранню; ● ознайомлення з поняттям «психолого-педагогічний супровід особи з особливими освітніми потребами», умовами ефективного його функціонування у закладі дошкільної освіти з інклюзивним навчанням; ● поглиблення знань про принципи та основні завдання командного підходу в роботі з особами з ООП; - розширення уявлень про функції кожного члена команди супроводу в роботі з дітьми з ООП; ● готовність до педагогічної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища; ● вміти аналізувати компоненти професійної компетентності вихователя інклюзивної групи; ● використовувати в практичній діяльності сформовані соціальні компетентності; ● усувати в інклюзивному середовищі існуючі бар'єри в навчанні дітей з особливими освітніми потребами; ● дотримуватись умов щодо створення успішного інклюзивного середовища; ● враховувати принципи універсального дизайну при плануванні, проектуванні та організації інклюзивного середовища; ● керуватися у своїй практичній діяльності нормативними документами щодо доступності закладів освіти, організації інклюзивного освітнього середовища та нових Державних будівельних норм України щодо створення комфортних, безпечних та безперешкодних умов сучасного освітнього середовища; ● наповнювати освітній процес в інклюзивній групі різноманітними сучасними техніками, методами, прийомами, формами роботи задля успішного навчання різних дітей; ● застосовувати освітні стратегії універсального дизайну в практичній діяльності; ● ефективно вирішувати поширені труднощі в дитячому/класному та педагогічному колективах, пов'язані з сучасними викликами в сфері психічного здоров'я, поведінковими особливостями учнів; ● аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; ● вміння знаходити правильне рішення і ефективно реалізовувати його у складній педагогічній ситуації.
Строки виконання програми	Два тижні

Місце виконання програми	ХОІППО ім. А. Назаренка, вул. Проскурівського підпілля, 139, м. Хмельницький.
Вартість	Освітні послуги надаються безоплатно відповідно до регіонального замовлення на підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об’єднань Хмельницької області на 2026 рік
Графік освітнього процесу	Відповідно до плану-графіка на 2026 рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації

Проректор _____ Ірина ВАШЕНЯК

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри психології та інклюзивної освіти, методик природничо-математичних дисциплін і технологій
№ 6 від 19 червня 2025 р.